

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

13/1973-

14.10.2014

Håndtering av innsigelse til kommunedelplan for E16 Skaret–Hønefoss

Vi viser til tidligere dialog i denne saken. Vi vil i det følgende først gi en gjennomgang av de pågående prosesser for de to investeringsprosjektene E16 Skaret – Hønefoss og Ringeriksbanen og deretter gi våre vurderinger og anbefalinger for Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) videre håndtering av innsigelsessaken for vegprosjektet.

Bakgrunn

Arbeidet med E16 ble høsten 2012 frikoblet fra planleggingen av Ringeriksbanen, jf. Samferdselsdepartementets (SD) brev av 24. september 2012. Med bl.a. prioriteringene av Ringeriksbanen i Nasjonal transportplan 2014-2023 samt bl.a. regjeringens beslutning om videre utredning av denne banestrekningen, har Ringeriksbanen blitt et langt mer aktuelt prosjekt enn hva situasjonen i 2012 tilsa. Disse endringene er også bakgrunnen for at Jernbaneverket (JBV) fremmet innsigelse til samtlige av Statens vegvesen (SVV) sine traséalternativer i kommunedelplan for strekningen Skaret – Hønefoss. Innsigelsen fra JBV er begrunnet med at dersom en framtidig bane til Hønefoss skal legges over Kroksund, bør dette samordnes med vegutbyggingen.

Det ble avholdt befaringsregi i regi av KMD 28. januar 2014. Det ble besluttet å avvente videre behandling av innsigelsessaken til JBV og SVV hadde gjort en nærmere vurdering av behovet for og gevinstene ved en samordnet planlegging og eventuell utbygging av de respektive investeringsprosjektene. SD ga etatene et felles oppdrag 27. januar 2014, som ble svart ut i notat datert 13. juni d.å. I notatet beskrives blant annet ulike framdriftsplaner gitt ulike premisser for den videre planleggingen av de to prosjektene. Siden hovedtrekkene er kjent for KMD, gjengis ikke disse her.

Regjeringen tok i desember 2013 stilling til videre prosess for Ringeriksbanen, strekningen Sandvika – Hønefoss. Det ble blant annet bestemt at strekningen skal inngå som én av IC-strekningene på Østlandet. I Stortingets behandling av stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2014-2023, ble det slått fast at det ikke skal utarbeides en ny konseptvalg-utredning for prosjektet. Det har likevel vært behov for å ta fram et bedre beslutningsgrunnlag bl.a. knyttet til kostnadsanslag, samfunnsøkonomiske nytteberegninger og prinsipielle avklaringer knyttet til traséføring, finansieringsform mv., siden det foreliggende materialet var noe utdatert. Samferdselsdepartementet ga derfor i brev av 20. desember 2013 JBV i oppdrag å ta fram et oppdatert beslutningsgrunnlag. JBV har til nå lagt opp til å levere en rapport til SD i løpet av oktober d.å. Det vil bli avklart om rapporten fra JBV skal underlegges en form for ekstern kvalitetssikring.

Et sentralt og fremdeles uavklart spørsmål er om traseen for Ringeriksbanen skal gå om Kroksund eller Åsa. For E16 er det bestemt at vegtraseen skal legges over Kroksund, Åsa er ikke et reelt beslutningsalternativ. Da Stortinget i 2002 vurderte spørsmålet, ble det lagt til grunn at Ringeriksbanen skulle legges i trasé om Åsa. Dersom det avklares at Åsa-alternativet fortsatt skal velges for Ringeriksbanens del, vil dette bety at JBV's innsigelser til SVV's planer for E16 Skaret – Hønefoss blir irrelevante og bortfaller. I så fall kan SVV's foreliggende kommunedelplan behandles som den er, med de øvrige innsigelser som har blitt reist.

Spørsmålet om trasé om Kroksund eller Åsa vurderes nå nærmere i ovennevnte utredningsarbeid i JBV. Alternative traseer skal sammenlignes både med tanke på kostnader og samfunnsøkonomisk lønnsomhet mv., og danne grunnlag for regjeringens beslutninger i saken. I SVV og JBV's notat av 13. juni 2014 framgår det imidlertid at endrede forutsetninger siden 2002 trekker i retning av at en jernbanetrasé om Kroksund vil være mest gunstig.

Dersom det blir besluttet at en framtidig jernbanetrasé også skal gå om Kroksund er det SVV og JBV's klare anbefaling i nevnte notat at prosjektene bør planlegges som ett prosjekt fra Kroksundområdet til Hønefoss. Etatene mener at en slik felles planlegging vil måtte føre til en rekke endringer i den kommunedelplanen som SVV har utarbeidet. En slik framgangsmåte betyr at det vil bli utarbeidet et nytt felles plangrunnlag for både veg- og bane fra Kroksund til Hønefoss. I så fall vil foreliggende innsigelser til SVV's kommunedelplan ikke lenger være relevante å behandle som sådan. Innsigelsestemaene som er reist vil neppe bortfalle av at det tas fram et nytt felles plangrunnlag, men slik vi ser det kan KMD i så fall avslutte den foreliggende innsigelsessaken uten en realitetsbehandling.

Som nevnt beskriver SVV og JBV i sitt notat av 13. juni 2014 ulike framdriftsplaner for de to prosjektene, gitt ulike premisser, og gitt at det også for Ringeriksbanen velges en løsning om Kroksund. Det skisseres ordinære planløp, med og uten overlapp mellom planfasene mv. Gitt forutsetningen om felles planlegging av de to prosjektene og ordinær prosess med kommunedelplan, reguleringsplan og KS2, varierer byggestart fra høst 2021 til vår 2024.

SD vurderer, ikke minst i lys av Stortingets transport- og kommunikasjonskomité sine innstillinger i forbindelse med behandling av NTP 2014-2023 og statsbudsjettet for 2014, at det må vurderes grep for å redusere planleggingstiden slik at tidspunkt for byggestart kan

forseres. SD har derfor i brev av 14. oktober 2014 bedt de to etatene om å fortsette samarbeidet og søke å gi SD en nærmere vurdering av muligheten for å redusere planleggingstiden ytterligere.

Det er foretatt en rekke utredninger og utarbeidet planer for både veg og bane de seneste 20 årene i denne korridoren. De aktuelle innsigelsestemaene er godt kjent og SD mener derfor at det kan være grunnlag for å konkludere raskere om trasé i denne saken enn i tilfeller hvor tidligere utredningsomfang er mer begrenset. Det legges opp til at etatene skal gi departementet sin anbefaling innen 31. januar 2015 og at det deretter tas stilling til videre planprosess.

Dette oppdraget henger følgelig tett sammen med ovennevnte utredningsoppdrag knyttet til Ringeriksbanen. For å få et mest mulig komplett og dekkende beslutningsgrunnlag for regjeringens behandling av Ringeriksbanen, vil Jernbaneverket bli gitt tilsvarende fristutsettelse for sin endelige leveranse for dette utredningsarbeidet. I dette arbeidet vil som nevnt ovenfor bl.a. traséalternativet om Åsa bli nærmere vurdert. Disse to arbeidene vil bli koordinert, og vil samlet sett være sentrale for stillingen til trasévalg mv.

Det er samtidig en klar anbefaling fra etatene at den videre planleggingen bør gjennomføres som en statlig planprosess. Innsigelsessaken for E16 Skaret – Hønefoss viser at antall statlige interesser er betydelige på denne strekningen. Tidligere prosesser knyttet til Ringeriksbanen viser det samme. Uavhengig av om det besluttes felles eller separat veg- og banetrasé om Kroksund, deler SD etatenes vurderinger knyttet til behovet for statlig planprosess, og ser det som naturlig at dette spørsmålet avklares sammen med øvrige beslutningspunkt i denne saken på nyåret 2015

I forbindelse med SVV og JBV's videre arbeid på strekningen Kroksund – Hønefoss, kan det være hensiktsmessig å involvere de ulike statlige interessene. Dette kan slik vi ser det bidra til at SVV og JBV's avveininger og anbefaling skjer på et mest mulig opplyst grunnlag. SD ønsker derfor at KMD bidrar til at dette arbeidet skjer i dialog med de relevante sektorinteressene.

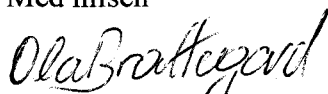
Oppsummering

Med ovennevnte forutsetninger mener SD derfor at det per i dag ikke er grunnlag for å realitetsbehandle innsigelsessaken for E16 Skaret – Hønefoss. Det må for det første søkes avklaringer på hovedtrasévalg for Ringeriksbanen, noe som et minimum vil bidra til å avklare innsigelsesomfanget for E16 Skaret – Hønefoss. En slik avklaring vil ventelig først skje på nyåret 2015. For det andre vil en eventuell beslutning om både veg og bane om Kroksund, medføre et behov for å utarbeide ett felles plangrunnlag for de to prosjektene. Dersom SVV's foreliggende kommunedelplan blir erstattet av ett felles plangrunnlag vil slik vi ser det behovet for at KMD foretar en innsigelsesbehandling av den aktuelle saken falle bort. Etatene vil se nærmere på traséføring fra Kroksund til Hønefoss fram til 31. januar 2015. Innen samme frist arbeider Jernbaneverket med en egen utredning om Ringeriksbanen og disse arbeidene vil bli koordinert. Når disse to arbeidene er ferdigstilt vil det bli tatt stilling til

videre planprosess for prosjektene. Spørsmålet om statlig planprosess bør etter SDs vurdering avklares samtidig med dette.

Dersom KMD senhøsten 2014 kan bidra til en prosess som inkluderer de relevante sektorinteressene i forbindelse med SVV og JBV's pågående arbeid, ville dette kunne styrke det kommende beslutningsgrunnlaget. Vi imøteser videre dialog om dette.

Med hilsen

Ola Brattegård (e.f.)
avdelingsdirektør

Céline Vallet Sogge
seniorrådgiver

Kopi:
Statens vegvesen
Jernbaneverket